

AMBIS vysoká škola, a.s.
Bezpečnostní management v regionech

Bezpečnostní systém České republiky a jeho hlavní subjekty

Bakalářská práce

Autor: **Tereza Kvasnicová**

Bezpečnostní management v regionech, Kriminalistika a kriminologie

Vedoucí práce: **Ing. Miloš Zajíc, MBA**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a v seznamu uvedla veškerou použitou literaturu.

Svým podpisem stvrzuji, že odevzdaná elektronická podoba práce je identická s její tištěnou verzí, a jsem seznámena se skutečností, že se práce bude archivovat v knihovně VŠ AMBIS a dále bude zpřístupněna třetím osobám prostřednictvím interní databáze elektronických vysokoškolských prací.

V Praze dne 21.4.2022

Tereza Kvasnicová

Poděkování

Ráda bych poděkovala panu Ing. Miloši Zajícovi za odborné vedení a rady při psaní bakalářské práce.

Zadání práce

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2021/2022

Studentka:	Tereza Kvasnicová
UČO:	40228
Program:	Bezpečnostní management v regionech
Studijní obor:	Bezpečnostní management v regionech
Téma:	Bezpečnostní systém České republiky a jeho hlavní subjekty
Topic:	Security system of the Czech republic and its main elements
Vedoucí bakalářské práce:	Ing. Miloš Zajíc, MBA
Cíl práce:	Cíl práce Cílem bakalářské práce je definovat klíčové prvky bezpečnostního systému České republiky, upřesnit jejich vzájemné vazby a úkoly, zhodnotit a analyzovat rizika, která mohou narušit integritu integrovaného záchranného systému.
	Metodika obsahová analýza, rešerše, analýza rizik
	Struktura práce - Úvod, cíl, metody práce - Ukotvení řešené problematiky - Vymezení a deskripce prvků bezpečnostního systému ČR - Integrovaný záchranný systém - Metody analýzy rizik - Identifikace rizik s možností ohrožení integrity IZS - Závěr
Základní prameny a odborná literatura:	PORADA, Viktor a KOLEKTIV. <i>Bezpečnostní vědy</i>. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2019. 780 s. ISBN 978-80-7380-758-0. <i>Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů</i>. 2000. <i>Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů</i>. 2000. <i>zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky</i>. 2008. MAREŠ, Miroslav. <i>Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky: komentář</i>. první. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 236 s. ISBN 978-80-7598-202-5. <i>Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky ve znění pozdějších předpisů</i>. 1998.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá zkoumáním bezpečnostního systému České republiky a jeho hlavních subjektů. Teoretická část seznamuje čtenáře se základními pojmy spojenými s tímto tématem. Je vymezeno bezpečnostní prostředí, bezpečnostní politika České republiky a bezpečnostní hrozby. Dále je popsána koordinace složek integrovaného záchranného systému při zásahu.

V praktické části jsou zhodnocena a analyzována rizika, která by mohla ohrozit integritu integrovaného záchranného systému. Analýza je provedena pomocí SWOT analýzy, která usnadnila definovat rizika, která mohou díky narušení integrity oslabit součinnost integrovaného záchranného systému.

Pomocí analýzy byly zhodnoceny jednotlivé faktory mající vliv na oslabení součinnosti integrovaného záchranného systému a navržena možná řešení pro fungování integrovaného záchranného systému jakožto silného a stabilního systému.

Klíčová slova

Bezpečnostní systém České republiky, integrovaný záchranný systém, hrozby, spolupráce složek integrovaného záchranného systému, SWOT analýza

Annotation

The bachelor thesis summarizes researching of the security systém of Czech Republic and i tis main subjects. The theoretical part introduces readers to basic term associated with this topic. The security environment, the security policy of Czech republic and security threats are defined here. The coordination of units of the integrated rescue systém during the intervention i salso described.

In the practical part analyzed risks that could threaten the integrity of the integrated rescue systém are evaluated. The analysis is performer using SWOT analysis what made it easier to define the risks that can weaken cooperation of the integrated rescue systém due to compromising the integrity.

Using the analysis separate factors affecting the weakening of the interoperability of the integrated rescue systém were evaluated and have been proposed possible solutions for the functioning of the integrated rescue systém as a strong and stable systém.

Key words

Security system of the Czech Republic, Integrated rescue system, Threats, Cooperation of integrated rescue system units, SWOT analysis

Obsah

Úvod	9
1 Bezpečnostní prostředí České republiky	10
1.1 Mezinárodní bezpečnostní programy	11
1.2 Teritoriální vymezení	11
2 Bezpečnostní politika	12
2.1 Zahraniční politika v oblasti bezpečnosti státu	12
2.2 Hospodářská politika v oblasti bezpečnosti státu	13
2.3 Obranná politika	13
2.4 Politika v oblasti vnitřní bezpečnosti	13
2.5 Politika veřejné informovanosti v oblasti bezpečnosti státu	14
3 Bezpečnostní hrozby	15
4 Bezpečnostní systém České republiky	17
4.1 Hlavní subjekty bezpečnostního systému	18
4.1.1 Prezident České republiky	18
4.1.2 Parlament České republiky	18
4.1.3 Vláda	19
4.1.4 Bezpečnostní rada státu	20
4.1.5 Ministerstva České republiky	22
4.1.6 Další orgány ústřední státní správy	24
4.1.7 Výkonné orgány na území krajů a obcí	26
4.2 Výkonné prvky bezpečnostního systému	26
4.2.1 Hasičský záchranný sbor České republiky	26
4.2.2 Policie České republiky	27
4.2.3 Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby	27
4.2.4 Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany	28
4.3 Další prvky bezpečnostního systému	29
4.3.1 Obecní policie	29
4.3.2 Havarijní služba	29

4.3.3	Ozbrojené síly	29
4.3.4	Ostatní subjekty bezpečnosti České republiky	30
5	Koordinace složek integrovaného záchranného systému při zásahu	31
5.1	Operační a informační střediska integrovaného záchranného systému	31
5.2	Druhy a prostředky komunikace při krizové situaci využívané pro účely integrovaného záchranného systému	32
5.3	Komunikační technologie složek integrovaného záchranného systému	33
5.3.1	Komunikace hasičského záchranného sboru České republiky	33
6	SWOT ANALÝZA	35
6.1	Výzkumná otázka	35
6.2	Charakteristika výzkumného souboru	35
6.3	Vypracování SWOT analýzy	35
6.4	Vyhodnocení	42
	Závěr	44
7	Seznam použité literatury	46
	Seznam obrázků, tabulek a grafů	51
	Seznam zkratk	52

Úvod

Cílem je definovat subjekty bezpečnostního systému České republiky. Jaké jsou mezi těmito subjekty vazby a jakou funkci vykonávají v bezpečnosti České republiky. Následné zhodnocení a analýza rizika, které by mohli narušit integritu integrovaného záchranného systému.

Jednou z priorit každého zdravě fungujícího vyspělého státu je jeho bezpečnostní politika, která cílí na ochranu základních hodnot společnosti, demokratických základů státu či ochraně základních lidských práv a svobod a netýká se jen nebezpečí hrozícího uvnitř státu, ale i z jeho vnějšího prostředí. Na zajištění tohoto úkolu se podílí jak ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby tak státní orgány, orgány samosprávních celků, fyzické i právnické osoby.

V první kapitole bakalářské práce je *Bezpečnostní prostředí České republiky*, kde se autorka věnuje hrozbám, zmiňuje měnící se bezpečností prostředí díky měnící se politické situaci, klimatickým podmínkám či životnímu stylu obyvatelstva. V dalších kapitolách umožňuje na důležitost podílet se a být součástí mezinárodních bezpečnostních programů, rozebírá politiku bezpečnostní, hospodářskou, obrannou i politiku v oblasti vnitřní bezpečnosti ČR. V kapitole *Bezpečnostní hrozby* rozebírá dělení hrozeb, zmiňuje se v ní o terorismu, kybernetických útocích, negativních aspektech mezinárodní migrace, přírodních pohromách, pohromách antropogenního původu a upozorňuje na to, že mohou ohrozit jak zdraví, život nebo majetek obyvatel, životní prostředí tak celkovou ekonomiku státu. V kapitole *Bezpečnostní systém České republiky* popisuje strukturu bezpečnostního systému v ČR, jednotlivě rozebírá všechny jeho subjekty od prezidenta, parlamentu a vlády až po státní orgány, orgány samosprávních celků, fyzické i právnické osoby. Podrobněji se věnuje jeho výkonnému prvku Integrovanému záchrannému systému a jeho jednotlivým složkám.

V praktické části autorka definuje výzkumnou otázku *Zhodnocení a analyzování rizik, která mohou narušit integritu Integrovaného záchranného systému*. Definuje zde výzkumný soubor, popisuje samotný průběh výzkumu, definuje a zpracovává SWOT analýzu a vyhodnocuje výsledky vzešlé z výzkumu.

V bakalářské práci je využita kvantitativní obsahová analýza dále byla využívána rešerše a v praktické části byla použita metoda analýza rizik konkrétně SWOT analýza.

1 Bezpečnostní prostředí České republiky

Bezpečnostní prostředí, které ovlivňuje bezpečnost České republiky a bezpečnostní politiku státu, se neustále mění. Hrozby, které směřují na bezpečnost státu, mají státní, nestátní až nadnárodní ráz. Mohou vzniknout vně státu (například přírodní hrozby) i mimo něj (například útoky jiných států). Vnitřní i vnější hrozby se stále více prolínají a snižují se mezi nimi rozdíly. Proto i nestabilita a konflikty, které vznikají daleko za hranicemi České republiky a v sousedních státech mohou mít vážný dopad na naši bezpečnost (Bezpečnostní strategie České republiky, 2015). Nejčastější zdroje hrozeb jsou vůči základním hodnotám společnosti, ohrožení demokratických základů státu anebo zásahu do základních lidských práv a svobod (Bezpečnostní strategie České republiky, 2015).

Česká republika pro zajištění obrany a bezpečnosti kombinuje vojenské a civilní nástroje spolu s dalšími prostředky (ekonomické, právnícké aj.) k předcházení hrozeb a zmírnění vlivu a dopadu na bezpečnost ve státě. Zvyšuje se tak požadavek na včasnou, efektivní připravenost a reagování na danou situaci (Bezpečnostní strategie České republiky, 2015).

Ohrožení bezpečnosti České republiky, má vojenskou povahu nebo nejednoznačnou podobu. Nositelé hrozeb pro Českou republiku mohou být státy s touhou po moci nebo i nestátní aktéři pro dosažení svých cílů. Aktéři z jiných zemí mají schopnost využívat vojenské síly, politický, hospodářský tlak a další aktivity pro prosazení svých zájmů, které mají zásadní vliv na stabilitu bezpečnostního prostředí v České republice. K těmto pokusům a aktivitám může docházet i prostřednictvím kybernetického prostoru.

Mezi nepředvídatelné hrozby patří například klimatické změny, které mají vliv na zdraví obyvatelstva v zemi a také na celkové životní prostředí. Mezi nepředvídatelné řadíme také narušení kritické infrastruktury, která má dopad na bezpečnost státu, zabezpečení životních potřeb a zdraví obyvatelstva a na ekonomiku státu. Trend zneužívání kritické infrastruktury dodavatelem neboli provozovatelem prvků kritické infrastruktury (státní instituce, soukromé subjekty) z důvodu prosazování svých bezpečnostních zájmů vede k ohrožení základních potřeb v České republice (Ochrana kritické infrastruktury, 2021).

1.1 Mezinárodní bezpečnostní programy

Díky jednotnosti Evropy a celosvětové vzájemné provázanosti hrozeb je pro Českou republiku důležité podílet se a být součástí mezinárodních bezpečnostních programů. Členství v Evropské unii (EU), Severoatlantické alianci (NATO), Organizaci spojených národů (OSN) nebo v instituci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) má klíčovou roli v rámci bezpečnostního prostředí České republiky. Spolupráce s mezinárodními organizacemi zaručuje vzájemnou ochranu České republiky a ochranu pro země, které jsou v těchto organizacích členy.

1.2 Teritoriální vymezení

Bezpečnostní prostředí se z hlediska teritoriálního vymezení rozděluje do třech úrovní. Každá z nich vymezuje zeměpisně rozsah a míru vlivu na Českou republiku a na její vývoj v daném prostoru. První úroveň se nazývá *Bezprostřední bezpečnostní prostředí*. Zahrnuje geograficky nejbližší státy našeho území, popřípadě sousední státy těchto zemí. Bezprostřední bezpečnostní prostředí je samostatně ovlivnitelný politikou státu a je pouze na státu, jakou formu využije při zásahu na hrozbu (například vojenská, diplomatická). Druhá úroveň se nazývá *Blízké bezpečnostní prostředí*. Zařazují se zde evropské státy a velká bezpečnostní uskupení (například NATO, EU aj.). V této kategorii Česká republika může ovlivnit vývoj pouze v určitém rozsahu a nepřímou formou (tzn. zapojení státu do projednávání v mezinárodních organizacích, které mají evropskou působnost). V jakém rozsahu země může zasáhnout, záleží na charakteru události. Třetí úroveň je *Vzdálené bezpečnostní prostředí*. Zahrnuje zájmové oblasti (například komunikační trasy aj.). Česká republika vývoj v něm v podstatě neovlivní nebo jen v omezené míře a rozsahu. Stát se pouze účastní projednávání záležitostí mezinárodních organizací jako je například OSN (Šťastný, 2019).

2 Bezpečnostní politika

Bezpečnostní politika je „společenská činnost, jejíž základ tvoří souhrn základních státních zájmů a cílů, jakož i hlavních nástrojů k jejich dosažení, směřující k zabezpečení státní svrchovanosti a územní celistvosti státu a jeho demokratických základů, činnosti demokratických institucí, ekonomického a sociálního rozvoje státu, ochrany zdraví a života občanů, majetku, kulturních statků, životního prostředí a plnění mezinárodních bezpečnostních závazků“ (Bezpečnostní politika státu, 2021). Koncepce Bezpečnostní politiky státu je zapsána v Bezpečnostní strategii České republiky. Orgány v rámci bezpečnosti České republiky mají za úkol zajistit ochranu a bezpečnost obyvatel v zemi, zajistit územní celistvost, demokratický základ a obranu svrchovanosti. Pro plnění těchto úkolů musí fungovat bezpečnostní systém, který se musí neustále přizpůsobovat nově vzniklým bezpečnostním situacím jak v České republice, tak i v jiných zemích. Bezpečnost České republiky zajišťují především ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní bory, záchranné sbory a havarijní služby. Na zajišťování bezpečnosti České republiky jsou dále povinny se podílet státní orgány, orgány územních samosprávných celků a právnické a fyzické osoby (Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, 2010-2021). Tyto subjekty napomáhají posílit celkovou bezpečnost a odolnost společnosti při možných bezpečnostních hrozbách. (Bezpečnostní strategie str. 6). Bezpečnostní politika České republiky tvoří 5 složek to Zahraniční politika v oblasti bezpečnosti státu, Hospodářská politika v oblasti bezpečnosti státu, Obranná politika, Politika v oblasti vnitřní bezpečnosti a Politika veřejné informovanosti v oblasti bezpečnosti státu.

2.1 Zahraniční politika v oblasti bezpečnosti státu

Zahraniční politika usiluje o zajištění třech globálních cílů, bezpečnost, prosperitu a udržitelný rozvoj, poskytnout lidskou důstojnost a ochranu lidských práv. Zahraniční politika jako dokument určuje dva národní cíle. Národními cíli je snaha poskytnout službu občanům a dobré jméno České republiky v zahraničí (Bezpečnostní politika státu, 2021). Globální cíle a národní cíle jsou vzájemně provázané.

Česká republika aktivně působí v EU, NATO, OSN a v dalších organizacích. Tato aktivita České republiky vede k rozšíření působení státu v zahraničněpolitickém směru. Důležitou roli v zahraniční politice České republiky hraje Evropská unie. Aktivně usiluje o bezpečnost a stabilitu euroatlantického prostoru, celistvost a efektivnost. Zahraniční politika České republiky usiluje o zvládání místních a regionálních konfliktů, zajištění surovinové,

potravinové a energetické bezpečnosti a usiluje o zabránění nelegální migrace. K prevenci proti terorismu a organizovanému zločinu se snaží snížit šíření zbraní hromadného ničení (Bezpečnostní politika státu, 2021).

2.2 Hospodářská politika v oblasti bezpečnosti státu

Hospodářská politika je zaměřena na hospodářský růst, ekonomické prostředí a ekonomické vztahy. Pro rozvoj státu je důležitý ekonomický růst a přijatelné ekonomické zázemí, které je závislé na růstu výkonnosti a konkurenceschopnosti průmyslu, potravinové bezpečnosti a zemědělské prvovýroby. Pro krizové stavy jsou zajišťovány soustavy hospodářských opatření, jako jsou opatření nouzového hospodářství, zásoby státu, hospodářská mobilizace, regulační opatření a výstavba infrastruktury. Tato opatření jsou důležitá pro zabezpečení nezbytných materiálních zdrojů a poskytování služeb v situacích ohrožujících bezpečnost České republiky. Poskytování služeb občanům, ozbrojeným silám, ozbrojeným bezpečnostním a záchranným sborům a havarijním službám (Bezpečnostní strategie České republiky, 2009-2021).

2.3 Obranná politika

Obranná politika je další důležitou složkou v Bezpečnostní politice našeho státu. Obranná politika zahrnuje ozbrojené síly České republiky. Ozbrojené síly mají za úkol bránit Českou republiku. Základem obranné politiky je rychlá komunikace ve vnitřní části území všech složek Bezpečnostního systému a mezi státy, ale zároveň i včasná informovanost občanů. Pro obranu státu využívá plány a projekty pro krizové situace. Česká republika je součástí mezinárodních aliancí jako je například Severoatlantická aliance (NATO). Součástí ozbrojených sil České republiky je Armáda České republiky, která plní úkoly v rámci Severoatlantické aliance i mimo náš stát (Bezpečnostní strategie České republiky, 2009-2021).

2.4 Politika v oblasti vnitřní bezpečnosti

Politika v oblasti vnitřní bezpečnosti se zaměřuje na oblast kriminality, zabezpečení preventivní a represivní činnosti, svobody a práva občanů, bezpečnostní politiku a ochranu demokratického zřízení ve vnitřní části České republiky. V oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku hrají důležitou roli složky integrovaného záchranného systému, primárně Policie České republiky. Policie České republiky se soustředí zejména na veřejný pořádek

a bezpečnost uvnitř státu. Při zajišťování vnitřní bezpečnosti se Česká republika koncentruje na dlouhodobější opatření, která jsou zaměřena na zlepšení bezpečnostní situace na našem území pro další roky (Bezpečnostní politika státu, 2021).

2.5 Politika veřejné informovanosti v oblasti bezpečnosti státu

Při krizových situacích je důležité rychlé jednání a minimalizace dopadů na Českou republiku. Pro rychlou odezvu na hrozbu, musí stát neprodleně informovat obyvatelstvo. Informační systém krizového řízení České republiky je soubor informačních složek, informačních prvků a jejich vzájemných vztahů a vazeb, které tvoří celek pro zabezpečení ochrany, obrany, pořádku a vnitřní bezpečnosti (Drozdek, 2013). Vláda si je vědoma, že informování veřejnosti ohledně bezpečnosti a celkovém vývoji bezpečnostního prostředí a postupech, které mimo jiné vláda, instituce a další orgány zprostředkovávají pro zajištění bezpečnosti nejen občanů, ale celé České republiky je velmi důležitá. Tato potřeba o zvyšování veřejné informovanosti a komunikaci vede ke snadnějšímu pochopení problematiky v rámci bezpečnosti pro veřejnost tak i pro zpětnou vazbu, ale i ke spoluúčasti obyvatel České republiky při prevenci a pro řešení bezpečnostních problémů. Hlavními prioritami této politiky je zaměření se na řádné informování veřejnosti o hrozbách a případných rizicích, jaké opatření se budou využívat, jaké důsledky z toho plynou, a také pro zajištění zpětné vazby. Další prioritou je součinnost se sdělovacími prostředky. Jednotné místo nebo jednotný portál veřejné správy pro sdělování důležitých informací pro ochranu státu, občanů, tak i pro zajištění bezpečnosti jednotlivým složkám bezpečnostního systému. Podpora vzdělávání v programech s bezpečnostní tematikou, podpora k sestavování komunikační infrastruktury pro snadnější přístup veřejnosti k informacím.

3 Bezpečnostní hrozby

Bezpečnostní hrozby jsou rozděleny na úmyslné a neúmyslné. Úmyslné hrozby jsou takové, kdy vzniklá hrozba v důsledku lidské činnosti může záměrně uškodit. Neúmyslné hrozby jsou hrozby přírodní, jsou neovlivnitelné. Mohou to být například nákazy, epidemie, přírodní katastrofy a jiné. Hrozby úmyslné můžou být například: **Terorismus** je promyšlené a politicky motivované násilí, které je zaměřené proti nezúčastněným osobám. Mohou zasáhnout kdekoli a v kteroukoliv dobu. Může mít náboženský, etnický nebo jinak orientovaný záměr. Mohou to být kupříkladu atentáty, bombové útoky a jiné násilné akty, které mají za cíl vyvolat strach. **Šíření zbraní hromadného ničení neboli proliferace**, jsou zde zahrnuty jaderné, chemické a biologické zbraně. Šíření těchto zbraní vede k ochromení více lidí. Pro velké riziko napadení je důležitá eliminace pohybu legálních i nelegálních zbraní. Proliferační aktivity tedy boj proti šíření zbraní hromadného ničení mají důležitý význam především při vzniku, v průběhu a v udržování konfliktů (ozbrojených), které vedou k problémům a mají dopad na bezpečnost České republiky. Jako další úmyslné hrozby jsou **kybernetické útoky**, jsou to útoky v kyberprostoru. Vznikají v informačních a komunikačních technologiích. Je to nefyzický druh války, který vede k poškození společnosti. Patří zde úniky nebo jakékoli zásahy do informačního systému státních ústavů, které ohrožují bezpečnostní zájmy České republiky. Konflikty mezi státy, ať už etnického, politického charakteru nebo jiného původu mohou ovlivnit bezpečnost státu. **Negativní aspekty mezinárodní migrace** můžeme spatřovat primárně u nelegální migrace. Naopak legální migrace přispívá k rozvoji společnosti, ale v případě nízké integrace přistěhovalců legální migrace společnost oslabuje. Záležitosti v rámci migrace zodpovídá odbor azylové a migrační politiky, které spadají do sekce Ministerstva vnitra. Jako další záměrná hrozba je **organizovaný zločin a korupce** v jakékoli podobě vede ke zničení základů společnosti České republiky. To znamená, zničení důvěry obyvatel, poškození věrohodnosti a poctivosti fungování veřejných institucí, ekonomický úpadek a destabilizace státu. Organizovaný zločin má za cíl dosažení zisku a vynaložit minimální náklad. Zisk můžeme chápat nejen jako materiální, ale také ve společenské nebo ekonomické či politické formě. Jako následující druh úmyslné hrozby je **ohrožení funkčnosti kritické infrastruktury**. Tato hrozba může mít závažný dopad na bezpečnost státu, na zabezpečení základních životních potřeb občanů a ekonomiku státu. Kritická infrastruktura může být ohrožena hrozbami ať už přírodními, asymetrickými nebo technologickými. Ohrožení kritické infrastruktury je například přerušení dodávek surovin nebo energie. Důležité je vytvářet

podmínky nepřerušení dodávek strategických surovin. V České republice je prioritou stabilita dodávek elektrické energie pro strategické rezervy státu (Rostek, 2012). **Pohromy přírodního** (například povodeň, tornádo, zemětřesení, sopečná erupce, lavina, tsunami, epidemie, pandemie a další), **antropogenního původu** (například jaderná katastrofa, chemická katastrofa, dopravní nehoda, válka, teroristický útok, výpadek energetické sítě) **a jiné mimořádné události** se řadí mezi neúmyslné hrozby. Tyto pohromy přírodní nebo antropogenní ohrožují bezpečnost státu, životy a zdraví občanů, bezpečnost majetku obyvatelstva, ale také mají vážný dopad na životní prostředí, zásobování surovinami a pitnou vodou stát, na kritickou infrastrukturu nebo na celkovou ekonomiku státu (Bezpečnostní hrozby současnosti, 2016).

4 Bezpečnostní systém České republiky

Bezpečnostní systém České republiky je „*institucionálním nástrojem pro tvorbu a realizaci bezpečnostní politiky státu*“ (Porada, 2019). Bezpečnostní systém je otevřený systém, který musí neustále přijímat nové pozměněné podmínky a vzniklé hrozby. V systému jsou vyobrazeny v legislativní podobě vzájemné vazby zákonodárné, výkonné a soudní moci, dále územní samosprávy, právnických osob a fyzických osob. Nejdůležitější funkcí bezpečnostního systému České republiky je řízení a koordinace jednotlivých složek pro ochranu zájmů České republiky. Níže na obrázku je znázorněna struktura bezpečnostního systému České republiky.

Obrázek 1 Struktura bezpečnostního systému ČR. Zdroj: (OČMU pro střední školy - bezpečnostní systém ČR, 2021)

Účelem systému je zvládání krizových situací vojenského (například při válečném stavu) i nevojenského charakteru (například při havárii, živelní pohromě). Systém zahrnuje preventivní opatření a přípravu na vzniklou krizovou situaci a následně včasné varování. V bezpečnostním systému jsou obsaženy prvky výkonné moci s fungujícími pravomocemi, které vytváří strukturu systémů v oblasti vnitřní a vnější ochrany státu a jeho občanů. (Porada, 2019)

Jejich funkce a cíle jsou definovány v jeho základním koncepčním dokumentu Bezpečnostní strategie České republiky, který byl poprvé přijat v roce 1999, vytvořeným Vládou České republiky (Uchytilová, 2010). Bezpečnostní systém je rozdělený do prvků, které mají pravomoci a povinnosti pro fungování systému v rámci bezpečnosti.

4.1 Hlavní subjekty bezpečnostního systému

Mezi základní subjekty Bezpečnostního systému patří prezident České republiky, Parlament České republiky, Vláda České republiky, Bezpečnostní rada státu, Ministerstva České republiky, výkonné orgány na území krajů a obcí, Česká národní banka, výkonné prvky, integrovaný záchranný systém a Zpravodajské služby České republiky. Tyto orgány jsou odpovědné za vnitřní bezpečnost v České republice. Každý výše zmíněný subjekt nese odpovědnost za zajištění bezpečnosti České republiky (Kdo je kdo - orgány odpovědné v ČR za vnitřní bezpečnosti, 2021).

4.1.1 Prezident České republiky

Prezident České republiky je hlavou státu, a i vrcholným orgánem bezpečnostních ozbrojených sil. Dále dle Ústavního zákona a platné legislativy jmenuje a povyšuje generály Policie České republiky, Armády České republiky a také generály HZS. Má pravomoc řídit a koordinovat vojenské služby. Má také právo řídit nebo účastnit se zasedání Bezpečnostní rady státu. Hlava státu v rámci bezpečnosti pouze konzultuje, ale neodpovídá ve věcech zajišťování obrany státu. Spolu s vládou prezident České republiky může uložit úkol zpravodajské službě v mezích působnosti služby. Podávat zprávy, předávat informace a ukládat úkoly může bezpečnostní informační služba neboli BIS prostřednictvím ředitele služby, úřad pro zpravodajské styky a informace a pro Vojenské zpravodajství prostřednictvím ministrů (Kdo je kdo - orgány odpovědné v ČR za vnitřní bezpečnosti, 2021).

4.1.2 Parlament České republiky

Funkci a postavení Parlamentu v Bezpečnostním systému České republiky vymezuje Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny a zákon č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu. Parlament České republiky v první řadě schvaluje zákony, které řeší obranu a bezpečnost státu. V oblasti Bezpečnostní politiky České republiky spolurozhoduje a kontroluje jednotlivé složky, které mají zajišťovat

bezpečnost státu. Schvaluje pobyty na našem území armádám z jiných zemí a řídí vyslání ozbrojených sil mimo Českou republiku. Schvaluje zákon o financování, které se týkají bezpečnosti. V oblasti krizových stavů parlament vyhláší stav ohrožení státu a válečný stav. Má pravomoc zrušit nouzový stav, který vyhlásila vláda. Parlament vykonává kontrolní činnost a provádí jej svými kontrolními orgány. V dolní komoře Poslanecké sněmovny tuto funkci zastává Výbor pro obranu bezpečnosti. V horní komoře Senátu je potom Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost.

Tyto Výbory řeší zejména návrhy zákonů, které se týkají obrany a bezpečnosti České republiky, provádí kontrolu zpravodajských služeb, řeší veřejné zakázky pro ozbrojené síly, zabývají se modernizací výzbroje pro armádu a informacemi o celkovém stavu armády, věnují pozornost návrhům pro vyslání ozbrojených sil České republiky do jiného státu, a také návrhy na pobyt cizích ozbrojených sil na našem území (Kdo je kdo - orgány odpovědné v ČR za vnitřní bezpečnosti, 2021).

Výbor pro obranu a bezpečnost PS vytvořil podvýbory:

11 členů pro zpravodajskou činnost

9 členů pro integrovaný záchranný systém a civilní nouzové plánování

Výbor pro obranu a ochranu Poslanecké sněmovny zřídil stálé komise:

- 7 členů pro kontrolu činnosti Bezpečnostní informační služby (BIS)
- 7 členů pro kontrolu činnosti vojenského obranného zpravodajství
- 5 členů pro kontrolu využití operativní techniky Policie České republiky

4.1.3 Vláda

Vládu vymezuje v oblasti Bezpečnostního systému České republiky:

- **Ústava České republiky,**
- **ústavní zákon č. 110/1998 Sb.,** o bezpečnosti České republiky (Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky, 2010-2021)
- **zákon č. 240/2000 Sb.,** o krizovém řízení (Zákon č. 240/2000 Sb., zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů, 2010-2021)
- **zákon č. 241/2000 Sb.,** o HOPKS (o hospodářských opatřeních pro krizové stavy)
- **zákon č. 585/2004 Sb.,** o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon),
- **zákon č. 219/1999 Sb.,** o ozbrojených silách České republiky (Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, 2010-2021)

- **zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky (Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, 2010-2021)**

Vláda je vrcholným orgánem pro zajišťování jistoty státu a funkčnost celého Bezpečnostního systému České republiky. Za své jednání ručí Poslanecké sněmovně. Dohlíží na připravenost státu v případě krizové situace a na jeho případnou obranu. Vyhodnocuje možná rizika a hrozby a činí pro bezpečnost České republiky nezbytná opatření. Projednává, navrhuje a schvaluje právní předpisy, strategie a koncepce v rámci bezpečnostní politiky státu jako je například strategická koncepce a plánování obrany státu nebo koncepce mobilizace ozbrojených sil ČR a koncepce přípravy občanů k obraně státu.

Vláda může vyhlásit nouzový stav v případě živelních pohrom (například tornádo, zemětřesení, tsunami), ekologických (například únik ropy), průmyslových havárií (například výbuch muniční továrny) nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví, majetkové hodnoty nebo vnitřní pořádek a bezpečnost (Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky, 2010-2021, s. článek 5).

Nouzový stav může vyhlásit pouze z daných důvodů na určitém území a na určitou dobu, nejdéle však na 30 dnů. Vláda musí neprodleně informovat Poslaneckou sněmovnu o určení omezení základních práv a svobod a o nastolení povinností pro obyvatele žijící na území. Pokud hrozí ohrožení suverenity státu, územní celistvosti nebo demokratických základů, Vláda navrhne Parlamentu vyhlášení krizového stavu, tedy stavu ohrožení státu (Navrátil, 2018). Nouzový stav se vyhláší stejně jako zákon a zveřejní se v hromadných sdělovacích prostředcích. V oblasti hospodářské nemusí Vláda zahájit regulační opatření (regulační opatření je snížení spotřeby nedostatkových surovin, výrobků a energií při krizovém stavu). *Těchto opatření může užít, pokud si situaci vyžádá potřebu zavést regulaci chodu hospodářství (jinak krizové hospodářství). Po dobu krizových stavů může vláda na základě zákona o HOPKS, v platném znění, zavést regulační opatření v hospodářské oblasti* (Kdo je kdo - orgány odpovědné v ČR za vnitřní bezpečnosti, 2021).

4.1.4 Bezpečnostní rada státu

Bezpečnostní rada státu je koordinačním pracovním orgánem. Vyhodnocuje problematiku bezpečnosti České republiky a předkládá návrhy vládě k jejímu zajišťování. Byla založena podle zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Bezpečnostní radu státu tvoří celkem 9 členů, předseda vlády a členové vlády (Bezpečnostní rada státu, 2021). Na zasedání Bezpečnostní rady státu má právo se podílet i prezident republiky, může také požadovat

informace o vzniklé situaci a projednávat ji s nimi. Zasedání se koná minimálně jednou za tři měsíce nebo podle potřeby a jsou neveřejné. Bezpečnostní rada státu zahrnuje také předsednictvo, které na jednání posuzuje aktuální situaci v zahraničí a v České republice. Předsednictvo je složeno z předsedy BRS (premiér), místopředsedy BRS, místopředsedy vlády a ministra zahraničních věcí, obrany a financí.

Bezpečnostní rada státu má zřízené pracovní organizace:

- **(VKZBP) výbor pro zahraniční bezpečnostní politiku** – soustředí se na mezinárodní postavení České republiky a postoj mezi mezinárodními bezpečnostními organizacemi. Informuje o aktuálních mimo územních bezpečnostních situacích. VKZBP je v gesci místopředsedy vlády a ministra zahraničních věcí (Lošek, 2013).
- **(VOP) výbor pro obranné plánování** – je pověřen ministr obrany. Přípravuje opatření k zajištění obrany státu (Lošek, 2013).
- **(VVB) výbor pro vnitřní bezpečnost** – je pověřen ministr vnitra. Je zřízen pro vnitřní bezpečnost České republiky a ochranu veřejného pořádku (Pracovní výbory, 2009-2021).
- **(VCNP) výbor pro civilní nouzové plánování** – je pověřen místopředseda vlády a Ministerstvo vnitra. Hlavním úkolem je ochrana vnitřní bezpečnosti, kritické infrastruktury, ekonomiky a obyvatel (Lošek, 2013).
- **(VKB) výbor pro kybernetickou bezpečnost** – je pověřen předseda vlády. Výbor je zřízen pro koordinaci opatření k zajišťování kybernetické bezpečnosti státu.
- **(VZČ) výbor pro zpravodajskou činnost** – je pověřen předseda vlády, ale jednání a činnost řídí výkonný místopředseda, 1. místopředseda vlády a Ministerstvo vnitra. Pokud nerozhodne předseda jinak. Hlavním úkolem je koordinace a plánování činností a opatření pro zpravodajskou činnost. Shromažďují a vyhodnocují informace důležité pro ochranu státu (Lošek, 2013).

4.1.4.1 Ústřední krizový štáb

Ústřední krizový štáb je orgán pro krizové situace. Ústřední krizový štáb na zasedání Bezpečnostní rady státu podává návrhy pro řešení krizových situací. Má celkem 17 členů, nejvyšší je předseda štábu, který je zvolen podle vzniklé situace. Pro krizové situace vojenského charakteru je zvolen ministr obrany. Pro krizové stavy nevojenského charakteru (v případě

ostatních stavů ohrožení České republiky nebo poskytování humanitární pomoci většího rozsahu do jiného státu, zapojení České republiky do mezinárodních záchranných operací v případě havárií a živelních pohrom) je zvolen ministr vnitra. Při vzniku krizové situace začíná štáb fungovat jako koordinující, sledovací a vyhodnocující systém, nikoli jako výkonný orgán. Pouze reaguje na danou mimořádnou událost (Kdo je kdo - orgány odpovědné v ČR za vnitřní bezpečnosti, 2021).

4.1.5 Ministerstva České republiky

Ministerstva předkládají vládě své návrhy právních předpisů. Také vydávají prováděcí vyhlášky k bližšímu postupu a realizaci opatření. V krizových situacích se svolávají krizové štáby. Při nouzovém stavu se kompetence u jednotlivých ministerstev nemění.

Ministerstvo zahraničních věcí (MZV) - má odpovědnost za zabezpečení vztahů České republiky k ostatním státům. Chrání práva a zájmy České republiky v zahraničí. Projednává mezinárodní smlouvy a dohody, vyhlašuje mezinárodní smlouvy, na které je Česká republika vázaná (Ministerstva, 2009-2021).

Ministerstvo obrany (MO) - v oblasti bezpečnosti je důležitá obrana České republiky. Ministerstvo obrany koordinuje činnosti orgánů a právnických osob pro obranu státu, v neposlední řadě řídí vojenské zpravodajství.

Ministerstvo vnitra (MV) - je ústředním orgánem státní správy uvnitř státu, obzvlášť pro vnitřní bezpečnost, zajištění komunikační sítě pro složky integrovaného záchranného systému, Policii České republiky a pro územní orgány státní správy. Ministerstvo vnitra zajišťuje ochranu veřejného pořádku a bezpečnosti, dále ochranu obyvatelstva. Také je orgánem pro civilní nouzové plánování (například podpora spolupráce s vojenskými složkami v době míru nebo v době války, během krize zachovat ekonomiku na přijatelné úrovni, podpora a ochrana obyvatelstva během krize a jiné (Ministerstva, 2009-2021).

Ministerstvo financí (MF) - řeší správu státního rozpočtu a má na starosti pokladnu státu, závazky státu vůči jiným státům, hospodaření s majetkem státu, státní závěrečný účet a koordinuje příjem finanční pomoci ze zahraničí.

Ministerstvo dopravy (MD) - plní úkol v rámci bezpečnosti ve věcech silniční, železniční, vodní a námořní dopravy. V oblasti zahraniční spolupráce má za úkol provádět mezinárodní

smlouvy a dohody v dopravě. Ministerstvo dopravy vypracovává koncepci hospodářského opatření pro krizové stavy jako část dopravní politiky státu. Podílí se na plánování obrany státu ohledně dopravní infrastruktury. V případě nutnosti zpracovává v oblasti dopravy krizový plán a typové plány (Ministerstva, 2009-2021).

Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) - v oblasti bezpečnosti se zabývá energetikou a průmyslem, dále bezpečností vnitřního i zahraničního obchodu a správným využitím státních hmotných rezerv. Podporuje podnikání v oblasti zpracovatelského průmyslu, využívání nerostného bohatství, tvorba jednotné surovinové politiky, podpora malých a středních podniků výjimka regionální podpora podnikání a rozvoj živnostenského podnikání a využívání evropských fondů. Ministerstvo průmyslu a obchodu koordinuje zahraničně obchodní politiku České republiky k jednotlivým dalším státům. Realizuje ekonomickou a obchodní spolupráci s odlišnými mezinárodními organizacemi.

Ministerstvo zemědělství (MZe) - zabývá se zejména péčí o potraviny, veterinární péčí, rostlinolékařskou péčí a lesním hospodářstvím mimo národní parky a vodní hospodářství (Ministerstva, 2009-2021). Je také ústředním orgánem státní správy komoditních burz. Tyto burzy organizují obchody se zbožím, které jsou zemědělského a lesnického původu včetně výrobky, které vznikají při jejich zpracování.

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) - je ústředním orgánem státní správy pro pracovněprávní vztahy, bezpečnost práce nebo například sociální péči, mzdy a jiné. Patří zde především sociální politika, sociální pojištění, oblast zaměstnanosti, pracovněprávní legislativa, evropská integrace, bezpečnost a ochrana zdraví při provádění práce, genderová problematika, čerpání fondů a finanční pomoc.

Ministerstvo životního prostředí (MŽP) – zajišťuje ochranu životnímu prostředí, poskytuje postupy pro zvládání mimořádných událostí, ochranu před povodněmi, varovnou a hláskou službu. Ministerstvo životního prostředí vytváří koncepci krizového řízení a zpracovává krizový plán (Ministerstva, 2009-2021).

Ministerstvo spravedlnosti (MSpr) - je ústředním orgánem státní správy. Zaměřuje se na soudy, státní zastupitelství a vězeňství, plní úkol ohledně vnitřní bezpečnosti státu.

Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) - jejím hlavním úkolem je regionální politika a politika bydlení, dále rozvoje domovního a bytového fondu, územního plánování a stavebního řádu.

Ministerstvo zdravotnictví (MZ) - je ústředním prvkem státní správy a řeší především ochranu veřejného zdraví a zajišťuje ochranu životů a zdraví. Spolupracuje na vypracování koncepce krizového řízení a zajišťuje při krizových stavech a při válečném stavu zdravotnickou pomoc (Ministerstva, 2009-2021).

Ministerstvo kultury (MK) - je ústředním orgánem státní správy jako všechna výše zmíněná ministerstva. Ministerstvo kultury má na starosti umění, kulturní činnost, kulturní památky, náboženské společnosti a tisk (Ministerstva, 2009-2021).

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) - má na starosti předškolní a školní zařízení, základní, střední a vysoké školy, výzkum a vývoj, tělesnou výchovu, mládež, státní péči o děti (Ministerstva, 2009-2021).

4.1.6 Další orgány ústřední státní správy

Tyto další ústřední orgány státní správy jsou složkou státní moci. Jsou to úřady, které nemají nad sebou nadřízený jiný úřad, tudíž jsou na vrcholu správní hierarchie a nad sebou mají pouze vládu (Zákon č. 2/1969 Sb., Zákon České národní rady o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, 2022).

4.1.6.1 Správa státních hmotných rezerv (SSHR)

Hmotné rezervy tvoří vybrané základní suroviny, materiály, polotovary a výrobky, které jsou určeny pro zajištění obranyschopnosti a obrany státu, pro odstraňování následků krizových situací a pro ochranu životně důležitých hospodářských zájmů státu. Jsou vlastnictvím státu. Důležitým úkolem je tvorba a udržování nouzových zásob ropy a ropných produktů (Hmotné rezervy, 2019). Působností státních hmotných rezerv se podrobně zabývá zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv (Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, 2010-2021). Rezervy z České republiky napomáhají i v zahraničí. Ministerstvo zahraničních věcí vytvoří plán zahraniční rozvojové spolupráce, který musí schválit vláda. Po schválení správa státních hmotných rezerv tyto rezervy nakoupí a skladuje. V minulosti SSHR poskytla deky pro uprchlický tábor v Makedonii (Hmotné rezervy, 2019)

4.1.6.2 Česká národní banka (ČNB)

Česká národní banka je ústřední bankou České republiky, orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem a orgánem, kterému přísluší řešení krize na finančním trhu (O ČNB, 2021). Českou národní bankou se dále zabývá *zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů* (Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, 2010-2021).

4.1.6.3 Český telekomunikační úřad (ČTÚ)

Český telekomunikační úřad se zabývá především elektronickými komunikacemi a poštovními službami. Českým telekomunikačním úřadem se zabývá *zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů* (Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, 2010-2021).

4.1.6.4 Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ)

Mezi další orgány státní správy se řadí Nejvyšší kontrolní úřad, jehož úkolem je kontrolovat hospodaření státu. Informuje, zda prostředky státu byly využity účelně, efektivně a hospodárně. Nejvyšší kontrolní úřad je nezávislá kontrolní instituce. Hlavním cílem instituce je pozitivní vývoj České republiky v hospodaření (O nás, 2021).

4.1.6.5 Národní bezpečnostní úřad

Národní bezpečnostní úřad je ústředním orgánem pro oblast ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilost jinak *zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů* (Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, 2010-2021). Národní bezpečnostní úřad je ústředním správním úřadem pro ochranu utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti. Úřad spolupracuje ze všemi zpravodajskými službami České republiky, Ministerstvem vnitra, Policií České republiky a dalšími institucemi zejména pro vyžadování informací pro provádění bezpečnostních kontrol.

4.1.6.6 Státní úřad pro jadernou bezpečnost

Vykonává státní správu při využívání jaderné energie a ionizujícího záření a v oblasti nešíření jaderných, chemických a biologických zbraní. (Úvod SÚJB, 2021). Člení se na tři sekce, sekce jaderné bezpečnosti, která kontroluje jaderné zařízení, hodnotí jadernou bezpečnost a kontroluje nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým palivem. Sekce radiační ochrany, tato sekce zahrnuje odbory zdrojů, usměrňování expozic, radiační ochrana palivového cyklu

a další. Sekce řízení a technické podpory. V rámci této sekce působí Národní úřady pro dozor zákazu chemických zbraní, toxinových zbraní a dalších zakázaných zbraní.

4.1.7 Výkonné orgány na území krajů a obcí

Kraj má jak samostatnou působnost, tak i přenesenou. Za své činnosti odpovídá v samostatné působnosti zastupitelstvu kraje. Zajišťují organizovanost při mimořádných situacích. Obce mimořádné události řeší v působnosti obce. Při přípravě řešení krizové situace jsou koordinačními orgány bezpečnostní rady krajů a bezpečnostní rady obcí. Při krizové situaci zřizuje hejtman nebo starosta krizový štáb krajů nebo krizový štáb obcí.

4.2 Výkonné prvky bezpečnostního systému

Výkonné prvky bezpečnostního systému neboli integrovaný záchranný systém. Ministerstvo vnitra je hlavním orgánem státní správy, plní úkoly v oblasti přípravy integrovaného záchranného systému při vzniku mimořádné události. Mimo integrovaného záchranného systému řídí Ministerstvo vnitra také činnosti pro krizové řízení, civilní nouzové plánování a ochranu obyvatelstva. Integrovaný záchranný systém je vymezen zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů (Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, 2010-2021). Zákon vymezuje koordinaci záchranných a likvidačních prací, práva a povinnosti právnických a fyzických osob, pokud nastane mimořádná událost nebo při ochraně obyvatelstva při vyhlášení krizového stavu.

4.2.1 Hasičský záchranný sbor České republiky

Hasičský záchranný sbor je jednou ze tří složek IZS. Řídí se zákonem č. 320/2015 Sb., zákon o hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, 2010-2021). Dále složku HZS ČR spravuje zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Hasičské záchranné sbory spadají do základních složek integrovaného záchranného systému. *Hasičský záchranný sbor České republiky je jednotný bezpečnostní sbor, jehož základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry*

a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi (Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, 2010-2021).

Hasičský záchranný sbor tvoří Generální ředitelství HZS České republiky a hasičské záchranné sbory krajů České republiky. Hasičský záchranný sbor spolu s Policií České republiky, jednotkami požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany a zdravotnickou záchrannou službou tvoří integrovaný záchranný systém zajišťující bezpečnost státu (Postavení a úkoly HZS, 2021). Hasičský bezpečnostní sbor je bezpečnostní sbor, který není ozbrojen a má povinnost plnit úkoly v rámci požární ochrany a ochrany obyvatelstva, také civilního nouzového plánování, integrovaného záchranného systému a krizového řízení. Ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí HZS obstarává humanitární pomoci České republiky ze zahraničí. Poskytuje pomoc při mimořádných událostech (Postavení a úkoly HZS, 2021). Hasičský záchranný sbor má důležitou roli z hlediska ochrany života a zdraví občanů a majetku při živelních pohromách.

4.2.2 Policie České republiky

Policie České republiky se řídí zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, 2010-2021). Policie České republiky je ozbrojený bezpečnostní sbor, který je zřízen zákonem České národní rady a který slouží veřejnosti. Její primární povinností je chránit bezpečnost osob, majetku, životní prostředí a předcházet trestné činnosti. Podle trestního řádu se stará o vnitřní pořádek, bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami. Policie je podřízena Ministerstvu vnitra. Dalším úkolem Policie České republiky je mimo jiné chránit bezpečnost osob a majetku i zajišťovat veřejný pořádek, odhalovat trestné činy, přispívá v boji proti terorismu a v neposlední řadě provádí ochranu ústavních činitelů České republiky, ochranu určitých objektů jako je například objekt Parlamentu, objekt Ministerstva vnitra a zajišťuje ochranu zastupitelských úřadů. Při mimořádných událostech Policie České republiky vykonává regulaci dopravy, šetření o vzniku mimořádné události, dohlíží na uzavírání chráněných objektů a prostor, vstupu a opuštění těchto prostor a plní úkoly související s mimořádnou událostí (O Policii ČR, 2021).

4.2.3 Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby

Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby se řídí zákonem č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě. V České republice je 14 krajských záchranných služeb. Zdravotnická

záchranná služba je jednou ze složek integrovaného záchranného systému. Jejím základním úkolem je poskytnout na základě tísňové výzvy neodkladnou péči. Přednemocniční neodkladná péče se poskytuje osobám se závažným ohrožením zdraví nebo pokud je osoba v přímém ohrožení života. Zdravotnické záchranné služby nebo také organizace jsou zřízeny krajskými úřady, odpovídají za poskytnutí přednemocniční neodkladné péče na území daného kraje. Tyto organizace jsou z právního hlediska samostatné příspěvkové organizace kraje. Vedení úkolů obstarává Ministerstvo zdravotnictví. Zdravotnická záchranná služba České republiky má celkem 14 územních středisek včetně hlavního města Prahy, které mají působnost na území všech krajů. Součástí územních středisek jsou okresní střediska. Systém poskytovatelů zdravotnické záchranné služby je zřízena tak, aby výkonné složky mohli zajistit pomoc na místě události maximálně do 15 minut od tísňového volání. Výkonné složky se nazývají výjezdovými skupinami. Můžeme je rozdělit následovně. Rychlá zdravotnická pomoc, tato výjezdová skupina je určena pro poskytnutí bezodkladné zdravotnické péče. Rychlá lékařská pomoc, jsou výjezdové skupiny, které jsou tvořeny zdravotnickým týmem s vedením lékaře. Doprava zraněných a nemocných, jsou výjezdové skupiny tvořené zdravotnickými týmy, které tak zvané zajišťují transport v podmínkách neodkladné péče. Mimo těchto výjezdových skupin vykonává většina územních středisek zdravotnické záchranné služby leteckou záchrannou službu. Využívají k tomu vrtulníky, které jsou zařazeny do vlastnictví Policie České republiky, nebo Armády České republiky případně právních subjektů (Říha, 2009). Pro zajištění připravenosti zdravotní záchranné služby k řešení mimořádných událostí a krizových stavů, je zřízeno i pracoviště krizové připravenosti. Pracoviště krizové připravenosti je stanovené například pro koordinaci úkolů vyplývajících z krizového plánu kraje, havarijního plánování nebo dokumentace integrovaného záchranného systému, vzdělávání a výcviku složek integrovaného záchranného systému, komunikačních prostředků pro plnění úkolů integrovaného záchranného systému (Záchranná služba ČR, 2014).

4.2.4 Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany

Hlavním úkolem je chránit zdraví, majetek před požáry. Poskytují pomoc při mimořádných událostech a při záchranných a likvidačních pracích. Mají působnost v organizačním řízení, to znamená, že se udržují v odborné způsobilosti pro plnění úkolů jednotky požární ochrany (například školení nebo výcvik) nebo v operačním řízení při vzniku požáru nebo jiné mimořádné události. Zahrnují výjezdy jednotek požární ochrany k mimořádným událostem

a provádění záchranných a likvidačních prací. Jsou rozděleny do skupin, každá skupina má svého velitele při zásahu. Při vzniku mimořádné události a po určení stupně poplachu ze strany hasičského záchranného sboru kraje se dále určí druh jednotky požární ochrany.

4.3 Další prvky bezpečnostního systému

Mezi další důležité prvky Bezpečnostního systému České republiky patří obecní policie, havarijní služba, ozbrojené síly a další subjekty.

4.3.1 Obecní policie

Obecní policie se řídí zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje zastupitelstvo obce. Obecní policie spravuje starosta nebo člen zastupitelstva obce. Obecní policie zabezpečuje zejména veřejný pořádek. V rámci své působnosti dohlíží na bezpečnost osob a majetku. Obecní policie navzájem spolupracují a mohou si svěřit úkoly k plnění i na území jiné obce, pokud tak stanoví zákon. Při vyhlášení krizového stavu v rámci území obce je oprávněn starosta obce uzavřít se starostou jiné obce smlouvu o poskytnutí strážníků.

4.3.2 Havarijní služba

Havarijní služby jsou zřizovány právnickou osobou. Při provádění záchranných a likvidačních prací obstarávají opravy poruch. U vzniku mimořádné události je možné bez předešlé dohody požádat o věcnou pomoc. Havarijní nebo poruchové služby v oblasti energetiky, vodárenství nebo plynárenství slouží nonstop a dodávají základní infrastrukturu. V dopravě zajišťují údržbu silnic, odstraňují nebezpečné chemické látky v oblasti odpadového hospodářství (Navrátil, 2018).

4.3.3 Ozbrojené síly

Ozbrojené síly zajišťují v České republice především vnější bezpečnost. K ozbrojeným silám České republiky patří Armáda České republiky, která je řízena Ministerstvem obrany. Ozbrojené síly dohlíží například na Vojenskou kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž. Hlavním úkolem je připravenost k obraně České republiky proti vnějšímu napadení. Také plní úkoly, které jsou zahrnuty v mezinárodních smlouvách České republiky o společné obraně. Ozbrojené síly spolupracují s jinými ozbrojenými silami a participují se na činnostech mezinárodních organizací při záchranných akcích nebo při humanitárních akcích. Základní

složkou ozbrojených sil České republiky je Armáda České republiky. Armáda slouží mimo jiné i pro potřebu Policie České republiky, pro střežení objektů a zabezpečení letecké pátrací služby a záchrany. Zapojení armády do záchranných prací si může vyžádat hejtman nebo starosta obce. Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky dále upřesňuje jejich řízení, úkoly a jejich členění.

4.3.4 Ostatní subjekty bezpečnosti České republiky

Ostatními subjekty bezpečnostního systému České republiky jsou právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby nebo subjekty kritické infrastruktury. Tyto subjekty mají práva a povinnosti ke spolupráci s orgány krizového řízení. Dále zde patří sbor dobrovolných hasičů, vodní záchranná služba, veřejná stráž, neziskové a humanitární organizace, Baňská záchranná služba, Česká speleologická společnost, Speleologická záchranná služba a soukromé bezpečnostní služby (Navrátil, 2018).

5 Koordinace složek integrovaného záchranného systému při zásahu

Integrovaný záchranný systém je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací (Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, 2010-2021).

5.1 Operační a informační střediska integrovaného záchranného systému

Integrovaný záchranný systém komunikuje přes vlastní operační střediska neboli dispečinkem. Operační střediska integrovaného záchranného systému přijímají tzv. tísňová volání (policie 158, hasiči 150 a zdravotnická záchranná služba 155). Pro vzájemnou komunikaci složek IZS zákon integrovaného záchranného systému stanovuje koordinující operačně komunikační prvky, kterými jsou operační a informační střediska integrovaného záchranného systému tedy OPIS IZS. Střediska hasičských záchranných sborů krajů plní úlohy OPIS IZS. Mimo OPIS IZS jsou v hlavních krajských městech založena technická centra tísňového volání tzv. TCTV jsou určena pro přijímání tísňového volání 112 a předává tísňové volání základním složkám IZS (Adamec, 2019).

Složky integrovaného záchranného systému při přijetí tísňového volání jsou iniciovány ke společnému řešení události podle vyhlášení stupně poplachu. IZS má celkem tři stupně poplachu a čtvrtý zvláštní. Tyto stupně poplachu nám udává, kolik je třeba sil a prostředků pro zvládnutí záchranných a likvidačních prací na místě zásahu, avšak musí být minimálně dvě složky IZS. Stupeň poplachu vyhláší OPIS IZS ihned po svolání složek IZS nebo ho vyhlásí a upřesňuje velitel zásahu. Pokud je vyhlášen třetí stupeň nebo zvláštní stupeň poplachu umožňuje koordinaci záchranných a likvidačních prací převzít za podmínek daným zákonem o IZS starostovi, hejtmánovi kraje nebo Ministerstvu vnitra.

Ten, kdo při zásahu provádí koordinaci záchranných a likvidačních prací se rozlišuje na tři úrovně řízení. První se nazývá „Taktická úroveň řízení při mimořádné události“. Tuto úroveň koordinuje a řídí velitel zásahu. Druhou úroveň „Operační úroveň řízení při mimořádné události“ koordinuje OPIS IZS. Třetí úroveň „Strategická úroveň řízení při mimořádné události“ koordinuje starosta ORP, hejtmán kraje nebo MV (Vilášek, 2014).

Za záchranné a likvidační práce zodpovídá velitel zásahu. Velitel zásahu může být například hasič, který je velitel jednotky požární ochrany s přednostním právem pro velení podle právního

předpisu, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Jako velitelem může také být člen jednotky sboru dobrovolných hasičů obce. Jako velitel má například pravomoc nařídit evakuaci osob, stanovit dočasná omezení pro ochranu života, zdraví, životního prostředí a majetku, vyzývat osobu pro prokázání totožnosti, zakázat nebo omezit vstup na místo události. Dále může nařídit odstraňování staveb, vyzvat PO nebo FO o věcnou pomoc, zřídit štáb a určit členy a velitele štábu.

Štáb je výkonným orgánem pro velitele zásahu. Členové štábu jsou převážně vedoucí složek IZS, ale mohou to být FO anebo zástupci PO, které spolupracují se složkami IZS.

Velitel zásahu rozděluje místo události na sektory. Místo zásahu mimo rozdělování podle sektoru se člení místo zásahu i podle účelu. Mohou to být prostory pro odpočinek jednotek, nástupní prostory, prostory pro zraněné osoby aj. Pro určení a rozdělení prostor na místě zásahu je důležitou činností pro organizovanost záchranářů. Místo zásahu se může při únicích nebezpečných látek rozdělovat na zónu nebezpečnou nebo zónu vnější. V nebezpečné zóně záchranáři využívají ochranné vybavení a prostředky. Ve vnější zóně se provádí například dekontaminace osob.

5.2 Druhy a prostředky komunikace při krizové situaci využívané pro účely integrovaného záchranného systému

Tato komunikace se využívá při vzniku mimořádné události. Při záchranných a likvidačních pracích se využívá, když je vyhlášen krizový stav a v době přípravy na ně. Při této komunikaci se užívají datové zprávy a telekomunikační sítě pro zjištění informací o události. Pokud nastane MU, u které je nezbytná účast složek IZS, Ministerstvo vnitra musí poskytnout integrovanou telekomunikační síť, pokud je to u dané situace nutné. Tento druh připojení pracovišť hasičských záchranných sborů České republiky na telekomunikační síť Ministerstva vnitra se využívá od roku 2001. Do integrovaného telekomunikačního systému se připojují prostřednictvím Vanguard. Technologie Vanguard je vhodná pro zabezpečení hlasových a datových komunikací a usnadňuje propojení operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému. Vanguard využívá 250 pracovišť hasičských záchranných sborů České republiky. Při využití této technologie lze použít i digitální síť PEGAS. PEGAS je prostředek digitální radiové sítě. Je to celoplošná síť digitální radiové sítě pro složky integrovaného záchranného systému (Krizová komunikace, 2021).

5.3 Komunikační technologie složek integrovaného záchranného systému

Složky IZS využívají prostředky, s kterými se mezi sebou dorozumívají. Jeden z nejdůležitějších prostředků komunikace využívané pro složky integrovaného záchranného systému je integrovaná telekomunikační síť Ministerstva vnitra, pokud se jedná o krizovou komunikaci nebo přípravu na mimořádnou událost. Od roku 2001 se složky IZS dorozumívají prostřednictvím technologie Vanguard pro zabezpečení hlasových komunikací a dat. K usnadnění vzájemného propojení složek slouží také síť OPIS IZS a radiová síť PEGAS, která slouží jako společná celoplošná digitální síť pro složky integrovaného záchranného systému. V technickém centru tísňového volání 112 je největší výhodou, že dokáže lokalizovat přes globální polohový systém. Přesnost globálního polohového systému je až několik metrů, tím umožňuje rychlejší zásah složek integrovaného záchranného systému. Technologii může využívat pro získání informací o volajícím pouze Policie České republiky nebo hasičské záchranné sbory České republiky. Zdravotnická záchranná služba tyto datové přenosy nepoužívá, s výjimkou Zlína a Jihlavy. Za jeden měsíc jsou schopna technická centra pro tísňové volání 112 vyřídit až 500 tisíc tísňových hovorů. Technická centra pro tísňové volání řídí osoby, které vyhodnocují informace a přijímají tísňové hovory. Jsou schopni vyhodnotit, zda je hovor falešný a tyto informace potom předávat operačním střediskům složek integrovaného záchranného systému.

Ke koordinaci složek integrovaného záchranného systému slouží při dané úrovni zásahu orgány operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému. Krajská operační a informační střediska hasičských záchranných sborů a také operační a informační středisko generálního ředitelství hasičského záchranného sboru. Operační a informační střediska generálního ředitelství hasičského záchranného sboru jsou propojena s tísňovou linkou 112 a linkou 150.

5.3.1 Komunikace hasičského záchranného sboru České republiky

Hasičské záchranné sbory využívají dvě radiokomunikační sítě. Analogová radiová síť ARS a digitální radiová síť PEGAS. Ta se dále může dělit na přenosnou nebo základnovou.

5.3.1.1 Digitální radiová síť „DRS“

Ministerstvo vnitra – generální ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky je vlastníkem digitální radiové sítě DRS. Hlavním uživatelem je hasičský záchranný sbor České republiky, může sloužit i pro jednotky požární ochrany nebo pro integrovaný záchranný systém, ale pouze s povolením od hasičského záchranného sboru České republiky. Síť DRS je digitální radiová síť a používá se pouze v souladu s danými podmínkami. Má nejdůležitější funkci, a to funkci komunikační. Slouží ke komunikaci mezi operačními a informačními středisky, operačními a informačními středisky a složky integrovaného záchranného systému nebo operačními a informačními středisky a jednotky požární ochrany při vzniku mimořádné události. Předává data, oznamuje poplach a slouží i k výukové činnosti jednotek požární ochrany (Řád rádiových komunikací Hasičského záchranného sboru České republiky a při součinnosti integrovaném záchranném systému, 2021).

5.3.1.2 Digitální síť „PEGAS“

Digitální síť PEGAS je telekomunikační síť, která nahrazuje vysílačky, které byly v minulosti nepraktické z důvodu nekompatibility s jinými vysílačkami. Síť dokáže mnoho služeb, například poskytnout hlasové služby, skupinové komunikace, tísňová volání, odesílat datové zprávy (SMS a statusy), spojit se s aplikací pro lokalizaci. Pegas je schopný volat více lidem, tedy při mimořádné události propojuje všechny složky integrovaného záchranného systému, pokud je to nezbytné. Složky integrovaného záchranného systému se musí připojit na stejnou rádiovou vlnu. Pro součinnost složek integrovaného záchranného systému jsou určeny kanály DIR IZS 25 a DIR IZS 23 L, obsahuje takzvaný opakovač IDR. Všechny předávané informace jsou šifrované, nelze je odposlouchávat. Umožňuje dovolat se i do sítě krajského operačního a informačního střediska (Radiokomunikační síť integrovaného záchranného systému, 2021).

5.3.1.3 Operační střediska

Operační středisko je nedílnou součástí každého kraje. Řídí komunikaci a poskytování informací ohledně zásahu. Pro mimořádné události velkého rozsahu je lepší přenést operační středisko do mobilního operačního střediska, má základní technologickou vybavenost, takže může nahradit operační středisko. Operační středisko při své funkci využívá národní informační systém integrovaného záchranného systému, který využívají všechny složky integrovaného záchranného systému při tísňovém volání. Umožňuje snadnější koordinaci při řešení mimořádné události.

6 SWOT ANALÝZA

6.1 Výzkumná otázka

Jako výzkumnou otázku pro moji práci jsem si definovala "Zhodnocení a analyzování rizik, která mohou narušit integritu integrovaného záchranného systému".

6.2 Charakteristika výzkumného souboru

Výzkumný soubor pro získání výsledků výzkumu a pro zodpovězení výzkumné otázky jsem sestavila ze záměrného výběru u kterého rozhoduje úsudek výzkumníka nebo úsudek zkoumané osoby. Výběr (faktory potřebné pro zpracování výzkumu) jsem dle svého úsudku setřídila vyhodnocením nejčastěji zmiňovaných informací týkajících se činnosti IZS v masmédiích a v odborných člancích. K tomu, aby mohl IZS co nejúčinněji provádět svoji činnost je potřeba posilovat silné a slabé stránky vycházející z jeho vnitřního prostředí, ale také využít příležitostí a být připraven na možné hrozby přicházející z vnějšího.

6.3 Vypracování SWOT analýzy

Pro zodpovězení výzkumné otázky (zhodnocení a analyzování rizik, která mohou narušit integritu integrovaného záchranného systému) je nutné získané informace zpracovat. Pro toto zpracování jsem použila SWOT analýzu, která patří mezi základní metody strategické analýzy a ulehčí nám definovat rizika, která by mohla díky narušení integrity oslabit součinnost IZS a současně pomoci k efektivnějšímu fungování IZS.

SWOT analýza je metoda ve které se analyzují faktory přiřazené do čtyř skupin (submatic) jejichž počáteční písmena dohromady tvoří anglické zkratkové slovo SWOT. Jedná se o slova Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby).

Jedná se tedy o analýzu silných a slabých stránek vycházejících z vnitřního prostředí organizace, analýzu hrozeb a příležitostí vycházejících z vnějšího a jejich vzájemného vyhodnocení.

Tato analýza je používána jako nástroj rozhodování a usnadňuje rozvoj strategických plánů. Pro zpracování výzkumu jsem si nejprve ze zveřejňovaných informací vyhodnotila jednotlivé faktory submatic (silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby pro IZS) viz tab.č.1–4 a tyto faktory dále zpracovávala.

Tabulka číslo 1 – SWOT analýza – SILNÉ STRÁNKY

	FAKTORY
SILNÉ STRÁNKY	<i>1. Technické prostředky</i>
	<i>2. Zkušenosti příslušníků</i>
	<i>3. Opora v legislativě</i>
	<i>4. Systém velení</i>
	<i>5. Orientace u zásahů</i>
	<i>6. GPS navigace ve vozidlech</i>
	<i>7. Kladný postoj k práci příslušníků IZS</i>

Zdroj: Vlastní zpracování

Objasnění jednotlivých faktorů silných stránek

1. technické prostředky – díky různorodosti technického vybavení a jeho modernizaci
2. zkušenosti příslušníků – díky pravidelným cvičením
3. opora v legislativě – díky zákonům a prováděcím předpisům
4. systém velení – příslušníci mají velmi dobrou znalost kompetencí, systém velení je pevně dán
5. orientace u zásahů – díky pravidelnému proškolení, věcné komunikaci mezi složkami IZS
6. GPS navigace ve vozidlech – je velkou pomocí k co nejrychlejšímu dojezdu k řešené situaci
7. kladný postoj příslušníků k práci – díky vlastní zodpovědnosti a osobnímu vztahu k práci příslušníků, ale také motivačním benefitům

Tabulka číslo 2 – SWOT analýza – SLABÉ STRÁNKY

	FAKTORY
SLABÉ STRÁNKY	<i>1. Fyzická a psychická zátěž</i>
	<i>2. Nejednotnost informačních systémů</i>
	<i>3. Neexistence společných výjezdových středisek</i>
	<i>4. Ohrožení zdraví a života příslušníků IZS</i>
	<i>5. Velká administrativní zátěž</i>
	<i>6. Nedostatečný počet příslušníků IZS</i>
	<i>7. Rozsáhlá pracovní náplň příslušníka IZS</i>

Zdroj: Vlastní zpracování

Objasnění jednotlivých faktorů slabých stránek

1. fyzická a psychická zátěž – s plněním úkolů je spojena vysoká fyzická i psychická zátěž
2. nejednotnost informačních systémů – nedostatečná informační propojenost jednotlivých složek IZS
3. neexistence společných výjezdových středisek – je problémem pro koordinovanou součinnost složek
4. ohrožení života a zdraví příslušníků IZS – při plnění úkolů existuje vysoká pravděpodobnost úrazu či smrti
5. velká administrativní zátěž – s řešením každé mimořádné události je spojeno velké množství administrativních úkonů
6. nedostatečný počet příslušníků IZS – díky tomu, že práce u složek předpokládá vysokou odbornost, připravenost i fyzickou a psychickou zátěž
7. rozsáhlá pracovní náplň příslušníka IZS – při své práci musí příslušník obsáhnout širokou škálu pracovních činností nejde jen o to správně provést zásah

Tabulka číslo 3 – SWOT analýza – PŘÍLEŽITOSTI

	FAKTORY
PŘÍLEŽITOSTI	<i>1. Rozšíření typových činností složek IZS</i>
	<i>2. Motivační benefity pro příslušníky IZS</i>
	<i>3. Pravidelná školení a rekvalifikační kurzy</i>
	<i>4. Investice do informačních systémů</i>
	<i>5. Využití umělé inteligence</i>
	<i>6. Modernizace technického vybavení</i>
	<i>7. Zjednodušení administrativy</i>

Zdroj: Vlastní zpracování

Objasnění jednotlivých faktorů příležitostí

1. rozšíření typových činností složek IZS – připravit se na možnost vzniku nových mimořádných událostí souvisejících se změnou klimatu, politické situace či životního stylu obyvatel
2. motivační benefity pro příslušníky složek IZS – rozšíření nabídky pro odměňování příslušníků IZS tak, aby u složek zůstávali zkušení pracovníci
3. pravidelná školení a rekvalifikační kurzy – provádět školení a kurzy pro rozšíření a tím zvýšení odbornosti příslušníků, pro jejich větší flexibilitu i vzájemnou spolupráci jednotlivých složek

4. investice do informačních systémů – informační systémy hrají klíčovou roli při práci IZS je proto nutná investice do efektivnější technologií
5. využití umělé inteligence – je nutné využívat robotizaci, expertní systémy pro řešení konkrétních situací
6. modernizace technického vybavení – vedle zkušeností příslušníků, informačních systémů je pro efektivní zvládání úkolů nezbytná technika a je proto nutná její modernizace
7. zjednodušení administrativy – zabezpečit, aby se příslušníci mohli zaměřit především na praktické zvládnutí události, a ne její administraci

Tabulka číslo 4 SWOT analýza – HROZBY

	FAKTORY
HROZBY	<i>1. Souběh více zásahů</i>
	<i>2. Nedostatečné informace o mimořádné události</i>
	<i>3. Zranění při zásahu</i>
	<i>4. Plané poplachy</i>
	<i>5. Vytížená operační střediska</i>
	<i>6. Změna legislativy</i>
	<i>7. Odchod zkušených příslušníků</i>

Zdroj: Vlastní zpracování

Objasnění jednotlivých faktorů hrozeb

1. souběh více zásahů – při mimořádné události velkého rozsahu by mohlo dojít díky nesprávné koordinaci činností složek IZS k jejímu časově náročnějšímu zvládnutí
2. nedostatečná informace o mimořádné události – díky nedostatku informací může dojít k nesprávnému vyhodnocení události a tím může být ohroženo její zvládnutí
3. zranění při zásahu – díky náročnosti pracovní náplně příslušníka existuje vysoké riziko úrazovosti
4. plané poplachy – velkou zátěží pro práci IZS jsou plané poplachy, které mohou být vzešlé ze špatného vyhodnocení situace, ale také způsobené úmyslně nezodpovědností
5. vytížená operační střediska – problémem může být nedostatečný počet středisek v oblasti, nízký počet jeho pracovníků nebo nedostatečné technické vybavení
6. změna legislativy – v důsledku nevhodné změny legislativy by mohlo dojít k odchodu příslušníků
7. odchod zkušených příslušníků – s odchodem zkušených příslušníků může dojít k narušení činnosti IZS

Po vyhodnocení faktorů submatic jsem pracovala s každou jednotlivě.

V každé jsem jednotlivým faktorům určila váhu. Tato váha představuje důležitost faktoru v submatici. Součet všech vah faktorů v submatici se musí rovnat 100 %. Čím je vyšší procento tím má faktor v dané submatici větší důležitost. Naopak čím je nižší procento tím nižší má faktor v dané submatici důležitost.

Dále jsem faktory ohodnotila. Toto hodnocení představuje jeho sílu v submatici. U silných stránek se využívá kladné stupnice od 1 do 5 přičemž 5 představuje nejvyšší sílu a tento faktor tedy velmi dobře funguje, 1 znamená nejmenší sílu a bylo by dobré se na něj zaměřit a zlepšit jeho fungování. U slabých stránek se využívá stupnice záporná od -1 do -5 přičemž -5 představuje největší slabinu a bylo by dobré ji posílit, -1 zase nejmenší. U příležitostí je hodnocení obdobné jako u silných stránek (5 – největší příležitost) u hrozeb jako u slabých stránek (-5 největší hrozba).

Výsledek každého jednotlivého faktoru jsem vypočítala vynásobením jeho váhy a jeho hodnocení. Ze součtu výsledků všech faktorů submatice vyšel celkový výsledek submatice. Následně jsem získala hodnotu vnitřních faktorů (silných a slabých stránek) jejich vzájemným odečtením a hodnotu vnějších (příležitostí a hrozeb) jejich vzájemným odečtením.

K celkovému výsledku SWOT analýzy jsem dospěla odečtením výsledku vnějších a vnitřních faktorů.

Tabulka č. 5 – Výsledek SWOT analýzy silné a slabé stránky

Silné stránky	Váha	Hodnocení	Výsledné číslo
1.technické prostředky	20 %	2	0,4
2.zkušenosti příslušníků	10 %	2	0,2
3.opora v legislativě	25 %	5	1,25
4.systém velení	10 %	5	0,5
5.orientace u zásahů	20 %	4	0,8
6.GPS navigace ve vozidle	5 %	5	0,25
7.kladný postoj k práci příslušníků IZS	10 %	5	0,5
Výsledné hodnoty			3,9
Slabé stránky	Váha	Hodnocení	Výsledné číslo
1.fyzická a psychická zátěž	5 %	-2	-0,1
2.nejednotnost informačních systémů	10 %	-3	-0,3
3.neexistence společných výjezdových středisek	10 %	-2	-0,2
4.ohrožení života a zdraví příslušníků	5 %	-2	-0,1
5.velká administrativní zátěž	20 %	-5	-1
6.nedostatek příslušníků složek IZS	30 %	-4	-1,2
7.rozsáhlá pracovní náplň příslušníka	20 %	-4	-0,8
Výsledné hodnoty			-3,7

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č.6 – Výsledek SWOT analýzy příležitosti a hrozby

Příležitosti	Váha	Hodnocení	Výsledné číslo
1.rozšíření typových činností složek IZS	5 %	2	0,1
2.motivační benefity pro příslušníky	10 %	3	0,3
3.pravidelná cvičení a rekvalifikační kurzy	10 %	3	0,3
4.investice do informačních systémů	20 %	5	1
5.využití umělé inteligence	10 %	3	0,3
6.modernizace techniky	25 %	4	1
7.zjednodušení administrativy	20 %	5	1
Výsledná hodnota			4
Hrozby	Váha	Hodnocení	Výsledné číslo
1.souběh více zásahů	5 %	-2	-0,1
2.nedostatečná informace o mimořádné události	25 %	-4	-1
3.zranění při zásahu	5 %	-2	-0,1
4.plané poplachy	30 %	-5	-1,5
5.vytížená operační střediska	10 %	-4	-0,4
6.změna legislativy	5 %	-2	-0,1
7.odchod zkušených příslušníků	20 %	-2	-0,4
Výsledná hodnota			-3,6

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č.7 – Celkové výsledky SWOT analýzy

Celkový výsledek SWOT analýzy			
Silné stránky	3,9	Příležitosti	4
Slabé stránky	-3,7	Hrozby	-3,6
Vnitřní faktory celkem	0,2	Vnější faktory celkem	0,4
Výsledné číslo SWOT analýzy		0,2	

Zdroj: Vlastní zpracování

6.4 Vyhodnocení

Ze součtu výsledných čísel faktorů silných stránek IZS je vidět, že jejich výsledná hodnota je 3,9 a jednoznačně nejsilnější silnou stránkou je opora IZS v legislativě, která má výslednou hodnotu 1,25, následuje orientace u zásahů s hodnotou 0,8 a jako třetí nejsilnější stránkou je systém velení spolu s kladným postojem příslušníků k práci, obě s hodnotou 0,5.

Slabé stránky mají výslednou hodnotu -3,7 jednoznačně nejslabší stránkou je nedostatek příslušníků složek IZS s hodnotou -1,2, následuje velká administrativní zátěž s hodnotou -1, třetí nejslabší stránkou je rozsáhlá pracovní náplň příslušníka s hodnotou -0,8. Celková hodnota vnitřních faktorů (rozdíl hodnoty silných a slabých stránek) je 0,2.

Ze součtu výsledných čísel faktorů příležitostí vyšlo, že jejich výsledná hodnota je 4, jednoznačně největší příležitosti jsou investice do informačních systémů, modernizace techniky a zjednodušení administrativy všechny s výslednou hodnotou 1.

Výsledná hodnota hrozeb je -3,6, jednoznačně největší hrozbou jsou plané poplachy s hodnotou -1,5, dále nedostatečná informace o mimořádné události s hodnotou -1, vytížená operační střediska spolu s odchodem zkušených příslušníků mají hodnotu -0,4.

Celková hodnota vnější stránek (rozdíl hodnoty příležitostí a hrozeb) je 0,4.

Podle získaných výsledků je vidět, že vnější faktory převládají nad faktory vnitřními. Celkové výsledné číslo SWOT analýzy je 0,2. Jelikož pro silný, efektivně fungující systém je potřeba co možná nejvyšší kladný výsledek, blížící se k hodnotě 5 je výsledná hodnota této SWOT analýzy poměrně nízká, ale je podstatné, že je kladná.

Díky výsledkům SWOT analýzy se mohou určit vhodná opatření pro efektivnější činnost IZS. Vnější faktory se mohou využít k tomu, aby se posílily vnitřní faktory. Mohou se dále posilovat silné, a především slabé stránky využít možných příležitostí a připravit se na případné hrozby. Odpovědí na výzkumnou otázku, zhodnocení a analyzování rizik, která mohou narušit integritu integrovaného záchranného systému, kterou jsem si definovala pro svůj výzkum je, že je potřeba posílit zkušenosti příslušníků IZS, instalace DPG navigace do všech vozidel, zaměřit se na možnosti rozšíření členské základny příslušníků, zjednodušit jejich pracovní náplň i administrativní náročnost práce, investovat do modernizace techniky, informačních systémů, připravit se na plané poplachy, předejít vytíženosti operačních středisek i odchodu zkušených příslušníků.

Aby mohl IZS fungovat jako silný, stabilní systém s co nejvyšší efektivitou své činnosti navrhuji využít vnější faktory, tedy příležitosti s nejvyšším výsledným číslem k posílení celého

systemu. Pro zlepšení proto navrhuji provádět častější cvičení, vhodně změnit legislativu i motivační systém, investovat do techniky a informačních systémů. K tomu jsou samozřejmě potřeba finanční prostředky proto je také potřeba se zaměřit na hledání dalších zdrojů financování.

Závěr

Jsem si vědoma toho, že téma bezpečnosti je zásadní, ale velmi široké. Bezpečnost jako taková je neodmyslitelně spjata s životem každého člověka a je potřeba se, pokud možno připravit, umět zvládat nebo případně zmírnit následky událostí, které by ji mohly ohrozit.

Orgány v rámci bezpečnosti České republiky mají za úkol zajistit ochranu a bezpečnost obyvatel v zemi, zajistit územní celistvost, demokratický základ a obranu svrchovanosti. Aby tyto úkoly byly zajištěny, musí fungovat bezpečnostní systém, který se musí neustále přizpůsobovat nově vzniklým bezpečnostním situacím jak v České republice, tak i v jiných zemích.

Cílem mé práce bylo – definovat klíčové prvky bezpečnostního systému České republiky, upřesnit jejich vzájemné vazby a úkoly, zhodnotit a analyzovat rizika, která mohou narušit integritu Integrovaného záchranného systému.

Výzkumnou otázkou – zhodnocení a analyzování rizik, která mohou narušit integritu Integrovaného záchranného systému.

Pro dosažení stanoveného cíle byla bakalářská práce rozdělena na část teoretickou, ve které se věnuji celkové bezpečnostní politice České republiky. V jednotlivých kapitolách této části se zmiňuji o bezpečnostním prostředí České republiky, kdy hrozby mohou vzniknout uvnitř státu, ale i mimo něj, a i když konflikt vznikne daleko za našimi hranicemi může mít vážný dopad i na naši bezpečnost. Klíčovou rolí v rámci bezpečnostního prostředí České republiky je být součástí mezinárodních bezpečnostních programů (Evropská unie, Severoatlantická aliance, Organizace spojených národů, Instituce pro bezpečnost a spolupráci v Evropě). Seznamuji s koncepcí Bezpečnostní politiky státu, s tím, že tato je zapsána v Bezpečnostní strategii České republiky a tvoří ji pět složek. Zmiňuji se o druzích bezpečnostních hrozeb, o bezpečnostním systému České republiky a jeho nejdůležitější funkci řízení a koordinaci jednotlivých složek pro ochranu zájmů České republiky, definuji jeho hlavní subjekty.

V praktické části jsem provedla samotný výzkum vedoucí k zodpovězení výzkumné otázky zhodnocení a analyzování rizik, která mohou narušit integritu Integrovaného záchranného systému.

Jedním ze subjektů bezpečnostního systému České republiky, který se věnuje řešení mimořádných událostí v České republice je Integrovaný záchranný systém vytvořený spojením složek Police ČR, Hasičského záchranného sboru a Zdravotnické záchranné služby. Jedná se o spolupracující celek v rámci záchranných a likvidačních prací a pro jeho účinné zvládnutí mimořádných událostí je potřeba včasný a efektivně provedený zásah. Proto je nutná existence

fungujícího, správně nastaveného systému. Z této potřeby vzešel v roce 2000 zákon č.239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému, který vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví jeho složky, jejich působnost, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu. K dosažení cíle bakalářské práce jsem sestavila výzkumný soubor, který jsem dále zpracovávala pomocí SWOT analýzy. SWOT analýza se používá k vyhledání silných a slabých stránek, možných příležitostí a hrozeb subjektu, patří mezi základní metody strategické analýzy a pomůže nám definovat rizika, která by mohla díky narušení integrity oslabit součinnost Integrovaného záchranného systému a současně pomoci k jeho efektivnějšímu fungování.

Po zhodnocení a analyzování rizik výzkumného vzorku je odpovědí na výzkumnou otázku, že mezi rizika, která by mohla narušit integritu Integrovaného záchranného systému patří jednak nedostatek příslušníků složek IZS, velká administrativní zátěž, rozsáhlá pracovní náplň příslušníka, existence planých poplachů, získání nedostatečných informací o mimořádné události, odchod zkušených příslušníků a také vytíženost operačních středisek. Na všechna tato rizika je možné se připravit ať už vhodnou změnou legislativy, novými motivačními benefity, modernizací techniky i informačních technologií tak zajištěním dalších zdrojů financování.

K myšlence sepsat bakalářskou práci na téma Bezpečnostní systém České republiky a jeho hlavní subjekty mě přivedlo vnímání celosvětového dění, kdy potřeba zajištění bezpečnosti zdraví a majetku se stává stále častější.

V zájmu každého zdravě fungujícího státu je spokojený život jeho obyvatel, a protože člověk ke spokojenému životu potřebuje pocit bezpečí, cítit jistotu a určitý řád snaží se mu stát toto poskytnout, protože pokud budou spokojeni obyvatelé bude se zdárně rozvíjet i stát.

Bakalářská práce by mohla být přínosem pro příslušníky složek Integrovaného záchranného systému, které si připomenou, v čem Integrovaný záchranný systém vyniká, co je potřeba posilovat, že existují příležitosti, které mohou jeho činnost zefektivnit, ale také hrozby, se kterými je potřeba počítat a připravit se na ně. Doufám, že bude přínosem i pro laickou veřejnost, a to v tom, že si po jejím přečtení utřídí povědomí o bezpečnostní politice České republiky, že se ujistí v tom, že Česká republika je připravena na ochranu svého obyvatelstva, a i když existují možné hrozby je s nimi počítáno.

7 Seznam použité literatury

ADAMEC, Vilém, 2019. *Operační střediska v integrovaném záchranném systému*. 1. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 9788073852252.

Bezpečnostní hrozby současnosti, 2016. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze. ISBN 978-80-7251-462-5.

Bezpečnostní politika státu, 2021. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. **2021**(1), 1 [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-politika-statku.aspx>

Bezpečnostní rada státu, 2021. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. **2021**(1), 1 [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-rada-statku-234869.aspx>

Bezpečnostní strategie České republiky, 2009-2021. In: *Vláda* [online]. Praha: Vláda [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/clenovevlady/historie-minulych-vlad/bezpecnostni-strategie-ceske-republiky-2157/>

Bezpečnostní strategie České republiky, 2015. In: *Vláda České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky [cit. 2021-11-28]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>

DROZDEK, Marek a Katarína JELŠOVSKÁ, 2013. *Informační podpora krizového řízení* [online]. Opava [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.slu.cz/file/cul/9e82bfba-d9d4-41f4-84c4-6a156c0fd371>. Informační podpora pro krizové řízení. Slezská univerzita v Opavě.

Hmotné rezervy, 2019. In: *Správa státních hmotných rezerv* [online]. Praha: kybernaut [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system-hopks/statni-hmotne-rezervy-shr/hmotne-rezervy-hr/>

Kdo je kdo - orgány odpovědné v ČR za vnitřní bezpečnosti, 2021. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. **2021**(1), 1 [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/mvcren/article/kdo-je-kdo-organy-odpovedne-v-cr-za-vnitri-bezpecnosti.aspx>

Krizová komunikace, 2021. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Praha: MV-GR HZS ČR [cit. 2021-07-31]. Dostupné z: [file:///C:/Users/42060/Downloads/04_Krizov%C3%A1_komunikace_\[Re%C5%BEim_kompatibility\].pdf](file:///C:/Users/42060/Downloads/04_Krizov%C3%A1_komunikace_[Re%C5%BEim_kompatibility].pdf)

LOŠEK, Václav, 2013. *Integrovaný záchranný systém*. 1. Zlín: Uherské Hradiště. ISBN 9788074542879.

Ministerstva, 2009-2021. In: *Vláda* [online]. Praha: Vláda [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/ministerstva/>

NAVRÁTIL, Josef, 2018. *Bezpečnostní systém ČR*. Praha. Studijní opora. Ambis, a.s.

O ČNB, 2021. In: *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/

O nás, 2021. In: *Česká republika Nejvyšší kontrolní úřad* [online]. Praha: NKÚ [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/cz/o-nas/>

O Policii ČR, 2021. In: *Policie České republiky* [online]. Praha: Policie ČR [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

OČMU pro střední školy - bezpečnostní systém ČR, 2021. *Metodický portál RVP.CZ* [online]. **2021**(1), 1 [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/22641/OCMU-PRO-STREDNI-SKOLY---BEZPECNOSTNI-SYSTEM-V-CR.html/>

Ochrana kritické infrastruktury, 2021. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2021-11-28]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/ochrana-kriticke-infrastruktury-ochrana-kriticke-infrastruktury.aspx>

PORADA, Viktor, 2019. *Bezpečnostní vědy: úvod do teorie, metodologie a bezpečnostní terminologie*. 2019. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-807-3807-580.

Postavení a úkoly HZS, 2021. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Praha: HZS ČR [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/postaveni-a-ukoly-postaveni-a-ukoly.aspx>

Pracovní výbory, 2009-2021. In: *Vláda* [online]. Praha: Úřad vlády [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/brs/pracovni-vybory/uvodni-stranka---pracovni-vybory-18342/>

Radiokomunikační síť integrovaného záchranného systému, 2021. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2021-07-31].

Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/radiokomunikacni-sit-integrovaneho-zachranneho-systemu-pegas.aspx>

ROSTEK, Petr a Vilém ADAMEC, 2012. Kritická infrastruktura na úrovni územních systémů. In: *The science for population protection* [online]. s. 12 [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/13/101.pdf>

Řád rádiových komunikací Hasičského záchranného sboru České republiky a při součinnosti integrovaném záchranném systému, 2021. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Praha: GŘ-HZS ČR [cit. 2021-07-31]. Dostupné z: file:///C:/Users/42060/Downloads/%C5%98%C3%A1d_r%C3%A1diov%C3%BDch_komunikac%C3%AD.pdf

ŘÍHA, Milan a Pavel CHALOUPKA, 2009. *Krizové řízení a ochrana obyvatelstva*. 1. Praha: Námořní akademie ČR. ISBN 978-80-87103-18-0.

ŠTASTNÝ, Jan, 2019. *Vývoj vnějšího a vnitřního bezpečnostního prostředí a jeho vliv na přípravu složek IZS* [online]. Zlín [cit. 2022-01-29]. Dostupné z: https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/44110/%20%20astn%C3%BD_2019_dp.pdf?sequence=1. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

UCHYTILOVÁ, Veronika, 2010. *Bezpečnostní systém ČR*. Pardubice. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice.

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>

Úvod SÚJB, 2021. In: *Státní úřad pro jadernou bezpečnost* [online]. Praha: SÚJB [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.sujb.cz/o-sujb/uvod>

VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK, 2014. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. 1. Praha: Univerzita Karlova v Praze. ISBN 978-80-246-2477-8.

Záchranná služba ČR, 2014. In: *Záchranná služba ČR* [online]. Praha: Záchranná služba [cit. 2022-04-24]. Dostupné z: <https://zachrannasluzba.cz/system-zzs-v-cr/>

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-127>

Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-148>

Zákon č. 2/1969 Sb., Zákon České národní rady o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, 2022. In: *Zákony pro lidi* [online]. Praha: AION CS, s.r.o. [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1969-2>

Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219>

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-222>

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

Zákon č. 240/2000 Sb., zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320>

Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-6>

Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-97>

Seznam obrázků, tabulek a grafů

Obrázek 1 Struktura bezpečnostního systému ČR (OČMU pro střední školy - bezpečnostní systém ČR, 2021)

Tabulka číslo 1 Vlastní zpracování

Tabulka číslo 2 Vlastní zpracování

Tabulka číslo 3 Vlastní zpracování

Tabulka číslo 4 Vlastní zpracování

Tabulka číslo 5 Vlastní zpracování

Tabulka číslo 6 Vlastní zpracování

Tabulka číslo 7 Vlastní zpracování

Seznam zkratek

EU	Evropská unie
NATO	Severoatlantická aliance
OSN	Organizace spojených národů
OBSE	Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě
BRS	Bezpečnostní rada států
HZS	Hasičský záchranný sbor
PS	Poslanecká sněmovna
BIS	Bezpečnostní informační služba
HOPKS	Hospodářská opatření pro krizové stavy
OPIS IZS	Operační a informační středisko integrovaného záchranného systému
TCTV	Technická centra pro tísňové volání
GPS	Globální polohový systém
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MO	Ministerstvo obrany
MV	Ministerstvo vnitra
MF	Ministerstvo financí
MD	Ministerstvo dopravy
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MZe	Ministerstvo zemědělství
MPSV	Ministerstvo práce a sociální péče
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
MSpr	Ministerstvo spravedlnosti
MMR	Ministerstvo místního rozvoje
MZ	Ministerstvo zdravotnictví

MK	Ministerstvo kultury
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ČNB	Česká národní banka
ČTÚ	Český telekomunikační úřad
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
IZS	Integrovaný záchranný systém
IBC	Integrovaný bezpečnostní centra
RDST	Radiostanice
RDS	Rádio data systém
TIV	Telefonické volání
RDST	Radiostanice
KOPIS	Krajský operační a informační středisko
OPIS	Operační a informační středisko
TCTV	Telefonní centra pro tísňové volání
MU	Mimořádná událost